

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Olst-Wijhe
Postbus 23
8130 AA Wijhe

16 mei 2024, Olst-Wijhe

Geacht College,

Op 4 april jl. ontvingen wij uw verzoek om een advies uit te brengen over de sociale toekomstvisie voor onze gemeente voor de periode 2024-2034.

Proces

De adviesraad werd betrokken bij het opstellen van deze visie. Een afvaardiging heeft een aantal keren met de ambtenaar die het stuk opstelde gesproken en input geleverd. Deze werkwijze is door ons op prijs gesteld. Ook bespraken we de notitie een tweetal keren binnen onze raad.

Inleiding

Een toekomstvisie staat niet los van de maatschappelijk en culturele ontwikkelingen die aan het heden vooraf zijn gegaan. Er heeft een baanbrekende verschuiving plaatsgevonden in de westerse samenleving van "wij" naar "ik". De morele bindingen die de samenleving vormden en bij elkaar hielden zoals religie, levensbeschouwing, cultuur, traditie en stilzwijgend aanvaarde opvattingen en afspraken hebben plaatsgemaakt voor het individualisme. Dit individualisme biedt enerzijds een ultieme vrijheid, maar is anderzijds vergeven van eenzaamheid, isolement, kwetsbaarheid, nihilisme en een intens gevoel van onzekerheid en zinloosheid.

Ook de hulpverlening richtte zich op de zelfredzaamheid van het individu en het versterken van de eigenwaarde. Door het gebruik op zeer grote schaal van smartphones en sociale media is het individualisme een zeer belangrijk medium geworden in het intermenselijk verkeer. Feitelijk is er sprake van een onbegrensde communicatiemogelijkheid met een hoge snelheid.

Tegelijkertijd is het internetgebeuren een verarming van het persoonlijk mondeling contact; van gewoon even een praatje maken met de buren. De gevolgen hiervan zien we terug in de kloof die ontstaat tussen mensen. De een beschikt over voldoende vaardigheden om zich als solitair individu te handhaven en los van ieder collectief te streven naar rijkdom, status en bezit. De ander kan zichzelf met moeite of helemaal niet staande houden. Het is deze groep, die vaak een grote schuldenlast heeft, gebukt gaat onder uitzichtloosheid en zinloosheid; verslaafd is aan middelen, zoals alcohol, drugs en tabak en kampt met een slechte gezondheid. De stress, die dit alles veroorzaakt leidt vaak ook tot huiselijk geweld. Ook laaggeletterdheid komt bij deze groep medeburgers veel voor.

Al met al bepaalt deze groep in onze ogen de beginsituatie van de sociale toekomstvisie en verdient alle aandacht en prioriteit.

Aandachtspunten

Op maandag 22 april jl. hebben we het laatste concept van de notitie met onze raad doorgenomen.

Uit deze bespreking komen de volgende vragen en aandachtspunten naar voren:

-De notitie 'Sociale toekomstvisie 2024-2034' geeft een richting aan. Een uitvoeringsplan is er nog niet, maar is voor ons in feite net zo belangrijk als de visie. In onze ogen ontbreekt er een 'eigen' analyse van het sociale domein (Hoe gaat het nu echt in de gemeente Olst-Wijhe?).

We adviseren voor om in het uitvoeringsplan meetbare factoren te benoemen en deze te toetsen.

-Ook is het onduidelijk wat de morele uitgangspunten zijn, die als kapstok dienen voor de voorliggende visie. Is dit de vorige sociale toekomstvisie of zijn er ook andere factoren, zoals financiën?

-Het tijdspad van tien jaar lijkt ons erg lang, zeker in deze tijd met alle maatschappelijke en politieke onzekerheden; een kortere periode vinden wij wenselijk.

-De gemeente zet in op vele vlakken (de thema's wonen, meedoen en samendoen, vitaal leven). Wij vragen ons af of dit niet te ambitieus is, als je kijkt naar bemensing (professionals, vrijwilligers en mantelzorgers) en financiën.

-Het is zaak om een betere samenwerking met en tussen de partners onderling na te streven.

-Laaggeletterdheid wordt in de notitie meerdere malen genoemd. De adviesraad stelt voor om in te zoomen op deze groep en onderstreept het belang van onder andere basisvoorzieningen als een bibliotheek in de kernen Olst en Wijhe. Een actieplan om de hoge laaggeletterdheid van 17% in onze gemeente (landelijk 12%) terug te dringen ligt voor de hand evenals de hoge prioriteit hiervan.

-Zelfredzaamheid is een belangrijk onderwerp in deze maatschappij. Maar jezelf redden is lang niet altijd mogelijk. Als er geen vangnet in de buurt is, vallen mensen tussen wal en schip. Het is in onze ogen belangrijk om altijd naar de mens te kijken en naar passende hulp te zoeken ook al is dit soms buiten de kaders. Met name schuldhulpverlening en verslavingszorg verdienen alle aandacht.

Conclusie

We vragen u aandacht te hebben voor bovenstaande punten en de sociale toekomstvisie waar nodig aan te passen.

We zien de sociale toekomstvisie als richtinggevend en adviseren dit plan uit te voeren.

Als het uitvoeringsplan gereed is, zien we hierover graag een nieuwe adviesaanvraag tegemoet.

Ons advies is om op een of twee onderwerpen te focussen en daarvoor heldere en haalbare doelen te stellen en een nulmeting te doen (zie ook de inleiding). Zo laat de gemeente Olst-Wijhe duidelijk zien, waar zij voor kiest.

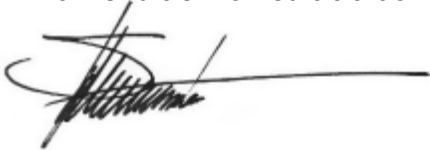
We stellen voor om voor het hele uitvoeringsplan een prioritering vast te stellen met haalbare doelen en om einddata te koppelen aan de diverse onderdelen. Verder om te monitoren of de doelen op tijd bereikt zijn of kunnen worden.

We adviseren u de ambities en het financiële kader kritisch te bestuderen en te kijken of de doelstellingen in dit kader passen en haalbaar zijn.

Wat ons betreft krijgt het (uitvoerings)plan een slogan waarin duidelijk wordt waar de gemeente voor staat met betrekking tot het sociaal beleid voor de komende jaren.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Samenleving Olst-Wijhe,

Frank Schumacher
Voorzitter

